

Váš dopis čj. / ze e-mail ze dne 9.6.2020
Naše čj.: NPU-381/ 44344 /2020
Vyřizuje: Mgr. Borovcová Alena, Ph.D.
Spisový znak: 810.4
V Ostravě dne: 15.6.2020

**Zastupitelský klub „Na Rovinu“
Ing. Petr Lysek
Prostějov**

**Prostějov, místní nádraží, výpravní budova s poštou a skladištěm, parc.č. 8121/1 a 8120, k.ú.
Prostějov – odborné vyjádření Metodického centra průmyslového dědictví**

Metodické centrum průmyslového dědictví Národního památkového ústavu bylo požádáno zastupitelským klubem „Na Rovinu“ o posouzení památkových hodnot výpravní budovy železniční stanice Prostějov místní nádraží, parc.č. 8121/1, k.ú. Prostějov, jejíž součástí je i mladší přístavba pošty a dřevěné skladiště, parc.č. 8120, k.ú. Prostějov.

MCPD posoudilo předmětný soubor objektů z hlediska lokálního významu i širšího kontextu vývoje oboru dopravy a železničního stavitelství na území České republiky.

Železniční stanice Prostějov místní nádraží leží na trati bývalé Moravské západní dráhy, která svým počátkem ve stanici Třebovice v Čechách v roce 1889 spojila průmyslový Prostějov s Olomoucko-pražskou dráhou. Prostějov tak získal spojení s páteří tratí Rakouské společnosti státní dráhy ve směru na Prahu a dále Drážďany.

V předmětné stanici je zachována původní výpravní budova Moravské západní dráhy. I když se jedná o realizaci typizovaného projektu, v komparaci se stavebním fondem tratí této železniční společnosti, jde dnes o jedinou autenticky dochovanou stavbu, která dosud neprošla degradujícími úpravami.

Patrová stavba se ve srovnání s honosnými výpravniemi uzlových nádraží vyznačuje úsporností forem, vykazujících typické znaky drážní architektury. Plasticita fasád vychází z historizujících slohových proudů. V exteriérech a interiérech jsou dochovány četné původní prvky: kazetové dveře, lokálně dlažby, řezbené dřevěné sloupy přístřešku nástupiště ad.

Lokace nádraží vždy ovlivňovala formování hlavních urbanistických směrů, tzv. nádražních tříd. Osa ulice Rejskovy s reprezentativní městskou zástavbou vychází z Perštýnského náměstí v historickém jádru a směřuje přímo na střední rizalit výpravní budovy. V případě Prostějova je specifická právě poloha dvou nádraží a tedy i dvou nádražních tříd, „místního“ na severním okraji v severojižním napojení na okružní třídu kolem městského jádra a východně „hlavního nádraží“ s ulicí Svatoplukovou.

Význam architektury prostějovského místního nádraží nelze poměřovat jen výpravní budovou z roku 1889, ale také spojením s mladší přístavbou pošty z let 1913 – 1914, která svou reprezentativností výrazně pozvedá význam celku. Pozdně secesní detail s prvky novoklasicismu doplňuje typický znak železnice, okřídlené kolo. K východní straně se přimyká dřevěné skladiště. V médiích byla prezentována novostavba, jež se snaží zopakovat formu původní výpravní po demolici celého souboru s poštou. Její realizace by byla vždy jen nápodobou, která podává lživou výpověď o svém původu.

Morální povinností každého občana je chránit kulturní dědictví své země. Nelze pečovat jen o stavby, které chrání zákon. Objekty zastoupené v Ústředním seznamu kulturních památek ČR jsou vybírány v celorepublikovém kontextu jako významní reprezentanti. Platný památkový zákon bohužel nezahrnuje kategorii památek místního významu, které mohou mít velmi vysoký památkový potenciál. Soubor výpravní budovy s poštou a skladištěm považujeme za hodnotný celek, který je nedílnou součástí historie města a jeho zástavby. Stavba sice vyžaduje celkovou rekonstrukci, ale nevykazuje znaky statického narušení nebo degradace. Její demolice a náhrada novostavbou by byla také neekonomická. Město Prostějov by ztratilo část své historie. Místo, které má atmosféru, vypovídá o své minulosti a předává ji dalším generacím.

Výpravní budova Prostějov místní nádraží je ideální stavbou pro nové využití. Národní památkový ústav nabízí konzultace, které umožní najít vhodné řešení se zachováním památkových hodnot i citlivé úpravy pro novou náplň.

Výpravní budovu Prostějov místní nádraží považujeme z hlediska historického, urbanistického a architektonického za hodnotnou a **doporučujeme její zachování a nové využití.**

S pozdravem

Prof. PhDr. Ing.arch. Miloš Matěj, Ph.D. et Ph.D.
vedoucí Metodického centra průmyslového dědictví

Na vědomí
Magistrát města Prostějova, nám. T. G. Masaryka 130/14, 796 01 Prostějov